

Ownership Structure, Audit Quality and Real Earnings Management - Recognizing Simultaneous Interactions¹

Mohsen Namdari², Mirfeyz Fallah Shams³, Hamidreza Kurdlooei⁴,
Mohammad Hamed Khanmohammadi⁵, Fayegh Ahmadi⁶

Received: 2021/10/11

Accepted: 2022/03/14

Research Paper

Abstract

Separation of management from ownership is the most important feature of public listed companies. The role of independent audit mechanisms on the performance of managers in the direction of good corporate governance is evident. The amount of profit is also influential in the decision making of users of financial statements and therefore makes a possible activity of earnings management by managers. The relationship between earnings management and audit quality is also theoretically significant. The present study investigates the simultaneous interactions between ownership structure, audit quality and earnings management. In this regard, three types of ownership have been examined, which are; individual, managerial and institutional ownership. The relationships of these three endogenous variables have been studied by using three separate three-equation systems and applying econometric methods of two- and three-stage least squares in 167 companies during the years 2013-2019. The results show that with increasing the percentage of all three types of ownership, the activity of earnings management decreases and also the occurrence of earnings management leads to a decrease in each of the three types of ownership. In addition, the quality of auditing and ownership structures has a significant positive effect on each other, mutually and simultaneously. Finally, earnings management and audit quality have a simultaneous negative interaction with each other and increasing each lead to reducing the other variable.

Key Words: Audit Quality, Ownership Structure, Real Earnings Management, Simultaneous Equations Model.

JEL Classification: M42, G32, L60, C33.

1. DOI: 10.22034/JSE.2022.11851.1898

2. Ph.D. Student, Department of Accounting, Qeshm branch, Islamic Azad University, Qeshm, Iran. (mnamdari@gmail.com).

3. Assistant Professor, Department of Accounting, Central Tehran branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. (mir.Fallah.shams@iauctb.ac.ir).

4. Associate Professor, Department of Financial Management, Islamshahr branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran. (hamidreza.kordlouie@gmail.com).

5. Assistant Professor, Department of Accounting, Damavand branch, Islamic Azad University, Damavand, Iran. (dr.khanmohammadi@yahoo.com).

6. Assistant Professor, Department of Accounting, Qeshm branch, Islamic Azad University, Qeshm, Iran. (faeghahmadi@gmail.com).

سازمان بورس و اوراق بهادار، مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی

فصلنامه بورس و اوراق بهادار، سال شانزدهم، شماره ۶۱، بهار ۱۴۰۲، صص ۲۵۲-۲۲۹

ساختار مالکیت، کیفیت حسابرسی و مدیریت سود واقعی - شناخت اثرات متقابل هم‌زمان^۱

محسن نامداری^۲، میر فیض فلاح شمس^۳، حمیدرضا کردلوئی^۴،

محمد حامد خانمحمدی^۵، فائق احمدی^۶

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۲۳

مقاله پژوهشی

چکیده

مهمترین ویژگی شرکت‌های سهامی، تفکیک مالکیت از مدیریت بوده، بنابراین نقش مکانیزم‌های حسابرسی مستقل بر فعالیت مدیران را در راستای حاکمیت خوب شرکی روشن می‌کند. سود خالص نیز در تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی تأثیرگذار بوده، پس برای مدیران، اعمال مدیریت سود فعالیتی را محتمل می‌کند. همچنین ارتباط بین مدیریت سود و کیفیت حسابرسی را نیز به‌صورت تئوریک معنی‌دار می‌کند. مطالعه حاضر به بررسی اثرات متقابل هم‌زمان بین ساختار مالکیت، کیفیت حسابرسی و مدیریت سود می‌پردازد. به این منظور سه نوع مالکیت حقیقی، مدیریتی و نهادی را در ساختار مالکیت، کیفیت حسابرسی مستقل به عنوان مکانیزم نظارتی و مدیریت سود واقعی در قالب سه دستگاه سه معادله‌ای مجزا و با استفاده از روش‌های حداقل مربعات سه و دو مرحله‌ای در بین ۱۶۷ شرکت منتخب و در بین سال‌های ۱۳۹۲-۱۳۹۸ مورد بررسی قرار داده است. نتایج نشان می‌دهد که با افزایش درصد هر سه نوع مالکیت احتمال وقوع مدیریت سود کاهش می‌یابد و وقوع مدیریت سود نیز به کاهش هر یک از سه نوع مالکیت می‌انجامد. همچنین کیفیت حسابرسی و ساختارهای مالکیت بصورت هم‌زمان و متقابل بر یکدیگر تأثیر معنی‌دار مثبتی داشته‌اند. در نهایت مدیریت سود و کیفیت حسابرسی اثر متقابل هم‌زمان منفی بر یکدیگر داشته و افزایش هر یک به کاهش متغیر دیگر می‌انجامد.

واژه‌های کلیدی: ساختار مالکیت، کیفیت حسابرسی، مدل معادلات هم‌زمان، مدیریت سود واقعی.

طبقه بندی موضوعی: G32، M42، L60، C33.

DOI: 10.22034/JSE.2022.11851.1898

۲. دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران. (mnamdari@gmail.com).

۳. استاد، گروه حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول). (mir.Fallah.shams@iauctb.ac.ir).

۴. دانشیار، گروه مدیریت مالی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران. (hamidreza.kordlouie@gmail.com).

۵. استادیار، گروه حسابداری، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران. (dr.khanmohammadi@yahoo.com).

۶. استادیار، گروه حسابداری، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران. (faeghahmadi@gmail.com).

مقدمه

حاکمیت شرکتی، مجموعه سیاست‌ها، روش‌ها و اقداماتی است که برای تأمین منافع ذی‌نفعان شرکت‌ها تدوین و به اجرا گذاشته می‌شود. هدف آن، افزایش ضریب اطمینان فعالیت‌های شرکت و سیاست‌های مدیریت در راستای منافع سهامداران به طور مشخص و به طور کلی، تمامی ذینفعان است. بنابراین، می‌توان انتظار داشت که مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی بتواند رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیران را که در تعارض با منافع سهامداران بوده کنترل کند (اندو^۱، ۲۰۲۰). در چهارچوب نظریه نمایندگی، تعارض منافع بین مدیران و سهامداران، ناشی از آن است که اهداف این دو گروه الزاماً همسو نیستند. مدیریت سود، نمونه‌ای از انحراف مدیران از منافع سهامداران است که ممکن است، اعتبار گزارش‌های مالی را تضعیف کند و از این طریق، منافع سهامداران را به خطر بیندازد و حتی باعث اختلال در بازار اوراق بهادار شود (جعفری و همکاران، ۱۳۹۴). هدف اصلی سازوکارهای کنترلی، شفاف‌سازی و پاسخ‌گویی است. در سازوکار حاکمیتی، تأکید ویژه‌ای بر استقرار مکانیزم‌های نظارتی چون نظام حسابرسی داخلی و کمیته حسابرسی می‌شود و همچنین نقش حسابرسان مستقل نیز مورد تأکید قرار گرفته است (لاله پور و همکاران، ۱۳۹۶). حاکمیت شرکتی اثربخش، مستلزم فعال بودن و تشریک مساعی کلیه مشارکت‌کنندگان اصلی آن یعنی کمیته حسابرسی، هیأت مدیره، حسابرسان مستقل، حسابرسان داخلی و مدیریت است. پیامدهای احتمالی ناشی از نحوه حسابرسی‌های مستقل و کیفیت آن‌ها در جلوگیری از آن‌ها از اقدامات خلاف مدیران حتی بر تصمیم‌گیری سیاست‌گذاران و تدوین سیستم‌های حسابرسی جامع‌تر و مطمئن‌تر تأثیرگذار بوده‌است (الزوبی^۲ و سالم، ۲۰۱۸). در ایران نیز تأثیر معنی‌دار و مثبت کیفیت حسابرسی بر کاهش مدیریت سود حتی در هنگامی که اقتصاد دچار نااطمینانی‌هایی چون نوسانات نرخ ارز می‌شود نیز گزارش شده است (شاه مرادی و طباطبائی نسب، ۱۴۰۰). ساز و کارهای حاکمیتی در شکل‌گیری انتظارات مربوط به سطح افشای داوطلبانه و یا اجباری شرکت‌ها نقشی اساسی ایفا می‌کنند و نه تنها بر فعالیت‌های عملیاتی که بر مواردی چون مدیریت سود و سیاست‌های آتی شرکت نیز نقش اصلی را بر عهده دارند (النایشه و همکاران، ۲۰۱۸). انواع مالکیت که بصورت ویژه در تئوری نمایندگی مورد توجه بوده‌اند عبارتند از مالکیت مدیریتی، مالکیت نهادی، مالکیت

1. Endo

2. Alzoubi and Salem

شخصی و مالکیت خانوادگی (وهیودی^۱ و همکاران، ۲۰۲۰) و در واقع نقش این انواع مالکیت در نظارت و کنترل و نیز ارزیابی عملکرد مدیریت دارای اهمیت بوده و پژوهشگران به اثرات نوع مالکیت بر کیفیت مکانیزم‌های نظارتی اشاره داشته‌اند (حاجیان و همکاران، ۱۳۹۶). مدیران ممکن است انگیزه‌هایی داشته باشند که سود گزارش شده را با استفاده از روش‌های مختلف حسابداری و تکنیک‌ها برای تغییر زمان و ساختار فعالیت‌های عملیاتی، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی که باعث فریب سرمایه‌گذاران در مورد قدرت سود شرکت می‌شود، داشته باشند (ملادو و پائولو^۲، ۲۰۲۰). با توجه به اینکه مدیران راحت‌تر می‌توانند با استفاده از مدیریت سود واقعی نسبت به روش‌های مدیریت سود تعهدی اقدام به دستکاری سود نمایند (چوی^۳ و همکاران، ۲۰۲۱) و شناسایی این امر نیز مشکل‌تر بوده لذا دقت در شناسایی مدیریت سود واقعی در بین شرکت‌ها اهمیت بیشتری یافته است.

دستکاری در فعالیت‌های واقعی می‌تواند ارزش شرکت را کاهش دهد زیرا اقداماتی که در دوره فعلی برای افزایش سود انجام شده می‌تواند تأثیر منفی بر جریان وجه نقد در دوره‌های آینده داشته باشد (ملادو^۴ و همکاران، ۲۰۱۸). تا جایی که نگارندگان بر اساس بررسی مقالات علمی پژوهشی در سطح داخلی و خارجی مطلع شده‌اند پژوهش‌ها به طور عمده بر روی رابطه یک‌طرفه بین ساختار مالکیت و مدیریت سود و یا ساختار مالکیت و کیفیت حسابداری تأکید داشته‌اند و هیچ‌گاه به صورت دو طرفه به بررسی آن‌ها نپرداخته‌اند. همچنین بررسی اثرات متقابل مدیریت سود و کیفیت حسابداری نیز مورد توجه نبوده است. حتی در سطح بین‌المللی نیز عدم بررسی اثرات متقابل آن‌ها به عنوان یک گپ پژوهشی مورد اشاره قرار گرفته است (لاوال^۵ و همکاران، ۲۰۱۸). این نبود پژوهش در سطح پژوهش‌های انجام شده در بازار سرمایه ایران محسوس‌تر است.

پیشینه پژوهش

مالکیت و کنترل به مشکلات کلاسیک نمایندگی بین مدیران و سهامداران منجر می‌شود. چنین مشکلاتی را می‌توان از طریق افزایش مالکیت و اعمال نظارت از جانب سهامداران عمده

1. Wahyudi

2. Mellado & Paolo

3. Choi

4. Mellado

5. Lawal

دارای مقادیر چشمگیر سهم مالکانه در شرکت، کاهش داد (بولکاران^۱، ۲۰۰۹). همچنین سهامداران کنترل‌کننده می‌توانند سیاست‌هایی را اجرا کنند که به آن‌ها نفع رسانده، موجب تحمیل هزینه به سهامداران اقلیت شود. به بیان دیگر، افزایش مالکیت نیز به نوبه خود به نوع دیگری از مشکلات نمایندگی منجر می‌شود. یکی از مهمترین این مشکلات که چه در سطح بالای مالکیت و چه سطح پایین آن می‌تواند اتفاق افتد مدیریت سود بوده که در ساختارهای مختلف مالکیت گزارش شده است. سهام‌داران نهادی دارای توان بالقوه تأثیرگذاری بر فعالیت‌های مدیران به طور مستقیم از طریق مالکیت و به طور غیرمستقیم از طریق مبادله سهام خود هستند. تأثیر غیرمستقیم سهام‌داران نهادی می‌تواند خیلی قوی باشد. برای مثال سهام‌داران نهادی ممکن است در قالب یک گروه، از سرمایه‌گذاری در یک شرکت خاص خودداری کنند و از این طریق موجب افزایش هزینه سرمایه شرکت شوند. زیرا جذب سرمایه برای شرکت‌های یادشده سخت‌تر و در نتیجه گران‌تر خواهد بود (سولومون^۲ و همکاران، ۲۰۰۵). سهام‌داران نهادی نیز ممکن است با منظور کردن توان تخصصی و کفایت نیروی تخصصی در راستای رصد بهتر فعالیت مدیران می‌توانند اقدامات مدیریت ریسک را کنترل و بر کیفیت گزارشگری تأثیرگذار باشند (ویتولا^۳ و همکاران، ۲۰۲۲).

همچنین این کیفیت بالاتر نظارتی مالکان نهادی می‌تواند اقدامات مدیریت سود را نیز محدود کند. مالکیت مدیران نیز زمانی که افزایش می‌یابد، می‌تواند منافع آنها را با سایر سهامداران هم‌راستا کند، بنابراین مدیریت سود کاهش یابد (اسماعیل زاده و کیوانفر، ۱۳۹۷). نتایج پژوهش داخلی و خارجی چون رضایی و همکاران (۱۳۹۸)، پائولو^۴ (۲۰۲۰) در اسپانیا، سنا^۵ و همکاران (۲۰۱۸) در اردن، امیر^۶ (۲۰۱۹) در مالزی و پژوهش لاوال و همکاران (۲۰۱۸) در نیجریه نیز تأثیرات معنی‌دار ساختار مالکیت و مدیریت سود را گزارش داده‌اند.

حسابرسی نیز یکی از رکن‌های حاکمیت شرکتی محسوب می‌شود (فخاری و رضایی بیه نویی، ۱۳۹۶). از دیدگاه نظری، سهامداران نهادی جایگاه توانمندی در راهبری شرکت دارند که می‌توانند بر مدیریت شرکت نظارت مؤثری داشته باشند و با نفوذ در مدیریت شرکت، منافع

1. Baulkaran
2. Solomon
3. Vitolla
4. Paolo
5. Suna
6. Amir

گروه سهامداران را همسو کنند. دو نگرش در مورد سرمایه‌گذاران نهادی وجود دارد، فرضیه نظارت کارآمد که بیان می‌کند با سرمایه‌گذاری بیشتر سهامداران نهادی، نظارت کاراتری بر شرکت اعمال و بسیاری از مشکلات نمایندگی رفع می‌شود (ارسلان^۱ و اوزکان، ۲۰۰۶). همچنین فرضیه هم‌گرایی منابع که بیان می‌کند سهامداران نهادی بزرگ، اتحاد و پیوستگی استراتژیکی با مدیریت دارند (حساس یگانه و همکاران، ۱۳۹۱)، با وجود این مالکیت سهامداران نهادی می‌تواند تأثیرات منفی هم داشته باشد، مانند دسترسی به اطلاعات محرمانه که عدم تقارن اطلاعاتی را بین آنان و سهامداران کوچکتر ایجاد می‌کند. وجود تمرکز در مالکیت شرکت نیز که به کنترل مطلق سهامداران عمده بر اداره امور شرکت منجر می‌شود، می‌تواند کاهنده مسائل نمایندگی شود، زیرا سهامداران عمده به واسطه داشتن اطلاعات کافی، می‌توانند بر عملکرد مدیریت کنترل بهتری داشته باشند. تحقیقات داخلی چون جودی و منصورفر (۱۳۹۹) و مرادی و همکاران (۱۳۹۸) و تحقیقات خارجی چون (آلمارایه^۲ و همکاران، ۲۰۲۰) در اردن الزویی و سالم (۲۰۱۸) بر رابطه معنی‌دار بین مدیریت سود و کیفیت حسابرسی تأکید داشته‌اند.

در بازارهای سهام نوظهور که سازوکارهای کنترلی و حمایتی مؤثری در خصوص حفاظت و حمایت از سهامداران وجود ندارد، حضور سهامداران عمده و سرمایه‌گذاران نهادی در ساختار مالکیتی شرکت می‌تواند در نظارت بر عملیات مدیریتی مؤثر واقع شود هر چند که درمقابل با افزایش مالکیت مدیریتی، افشای اختیاری کاهش می‌یابد. پژوهش‌هایی چون رضایی و امیری نیک (۱۳۹۶) و سعادتیان و همکاران (۱۳۹۲) الموسالی^۳ و همکاران (۲۰۱۹) در بین کشورهای حوزه خلیج فارس نشان از معنی‌دار بودن رابطه بین ساختار مالکیت و کیفیت حسابرسی دارد.

توسعه مدل و روش پژوهش

طرح این پژوهش با استفاده از رویکرد پس رویدادی است. این پژوهش از نظر هدف پژوهش، در زمره پژوهش‌های کاربردی جای می‌گیرد. در این پژوهش برای یافتن روابط متقابل هم‌زمان آنها از دستگاه معادلات و روش‌های حداقل مربعات سه مرحله‌ای و دومرحله‌ای (3SLS, 2SLS) استفاده خواهد شد. در این پژوهش بازه زمانی ۱۳۹۲-۱۳۹۸ برای بررسی در

1. Arslan
2. Almarayeh
3. Al-Musali

نظر گرفته شده است. شرکت‌های فعال پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، جامعه آماری پژوهش حاضر را تشکیل می‌دهد. به دلیل وجود برخی ناهم‌هنگی‌ها میان اعضای جامعه، شرایط زیر برای انتخاب نمونه پژوهش مد نظر قرار گرفت و نمونه به روش هدفمند زیر انتخاب شد: نمونه شامل شرکت‌هایی از نوع تأمین‌کننده مالی، سرمایه‌گذاری و بیمه‌ای نباشد/ شرکت‌های نمونه دارای سال مالی منتهی به پایان سال تقویمی (۲۹ اسفند) باشند/ داده‌های متغیرهای پژوهش برای شرکت‌های مورد نظر قابل دسترس باشد/ سهام شرکت در سال‌های دوره پژوهش مورد معامله قرار گرفته باشد. جدول ۱ به ارائه اطلاعات در ارتباط با نحوه گزینش شرکت‌ها در جامعه آماری پژوهش می‌پردازد.

جدول ۱. چگونگی انتخاب شرکت‌های مورد مطالعه پژوهش

۷۴۵	تعداد کل شرکت‌های فعال پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا سال ۱۳۹۸ کسر می‌شود.
(۹۲)	تعداد شرکت‌هایی که سال مالی آنها منتهی به پایان اسفند نیست.
(۱۱۲)	تعداد شرکت‌هایی که در گروه شرکت‌های هلدینگ، سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی بوده‌اند.
(۱۳۹)	تعداد شرکت‌هایی که اطلاعات کامل آن‌ها در دسترس نیست.
(۴۰)	تعداد شرکت‌هایی که بیش از ۶ ماه وقفه معاملاتی داشته‌اند.
(۵۴)	تعداد شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی پژوهش تغییر سال مالی داده و یا سال مالی آن منتهی به پایان اسفند نیست.
(۱۴۱)	تعداد شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی ۹۸-۹۲ در بورس فعال نبوده‌اند.
۱۶۷	تعداد شرکت‌های نمونه

الگوی آماری که در این پژوهش بکار گرفته شده، الگویابی معادلات ساختاری با استفاده از داده‌های مقطعی است. الگوی ساختاری حاضر از سه رابطه رگرسیونی چند متغیره تشکیل شده است. برای بررسی روابط متقابل، متغیرها به دو گروه درون‌زا و برون‌زا تقسیم می‌شود. متغیر برون‌زا متغیری است که هیچ اثری از سایر متغیرهای درون‌الگو نمی‌پذیرد و بر متغیرهای درون‌زا اثر می‌گذارد. بنابراین، دارای رابطه‌ای یک طرفه است. متغیر درون‌زا متغیری است که از سایر متغیرهای برون‌زا و درون‌زا اثر می‌پذیرد و بر سایر متغیرهای درون‌زا اثر می‌گذارد. بنابراین، رابطه‌ای دو طرفه دارد. در نتیجه، تفکیک متغیرها با عنوان متغیرهای مستقل و وابسته اعتبار خود را از دست می‌دهد (بادآورد نهندی و همکاران، ۱۳۹۴). به طور کلی، برای برآورد سیستم‌های معادله هم‌زمان به عنوان برآوردگرهای مختلف، استفاده از هر دو روش SLS ۲ و SLS ۳ از

رویکردهای معمول خواهد بود یک روش متداول را در بین پژوهشگرانی که اثرات همزمان بین عوامل مالی، ساختارهای مالکیتی را مورد مطالعه قرار داده‌اند (قاسمی و همکاران، ۲۰۱۸).

چگونگی محاسبه متغیرهای این پژوهش عبارتند از:

مدیریت سود واقعی (EM): براساس مدل ریچودری (۲۰۰۶) مدیریت فروش فنی است که به منظور افزایش فروش شرکت در دوره جاری به کار گرفته می‌شود.

۱- جریان نقدی غیر عادی: جریانات نقدی غیرعادی (Ab_CFO) به عنوان تفاوت بین جریانات

نقدی واقعی به دست آمده از عملیات‌ها و عملیات‌های نرمال جریانات نقدی تعریف می‌شود. این مدل به شرح زیر است:

$$\frac{CFO_{i,t}}{AT_{i,t-1}} = \alpha_1 \frac{1}{AT_{i,t-1}} + \alpha_2 \frac{SALES_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \alpha_3 \frac{\Delta SALES_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \varepsilon_{i,t}$$

$CFO_{i,t}$: جریانات نقدی عملیاتی / $AT_{i,t}$: دارایی کل / $SALES_{i,t}$: فروش خالص شرکت / $\Delta SALES_{i,t}$: تغییرات در فروش خالص شرکت نسبت به دوره قبل / $\varepsilon_{i,t}$: باقیمانده مدل رگرسیونی که همان متغیر جریانات نقدی غیرعادی (Ab_CFO) شرکت است.

۲) تولید غیرعادی: مدیران شرکت‌های صنعتی که حساسیت پایینی به تقاضا با توجه به قیمت دارند، ممکن است به مدیریت تولید غیرعادی دست بزنند. تولید غیرعادی (Ab_PROD) به عنوان سطح تولید غیرعادی شرکت که با استفاده از مدل رگرسیونی زیر تخمین زده شده است:

$$\frac{PROD_{i,t}}{AT_{i,t-1}} = \alpha_1 \frac{1}{AT_{i,t-1}} + \alpha_2 \frac{SALES_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \alpha_3 \frac{\Delta SALES_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \frac{\Delta SALES_{i,t-1}}{AT_{i,t-1}} + \varepsilon_{i,t}$$

$PROD_{i,t}$: هزینه‌های تولید که برابر است با هزینه‌های کالاهای فروش رفته و موجودی‌ها / $AT_{i,t}$: دارایی کل / $SALES_{i,t}$: فروش خالص شرکت / $\Delta SALES_{i,t}$: تغییرات در فروش خالص شرکت نسبت به دوره قبل / $\varepsilon_{i,t}$: باقیمانده مدل رگرسیونی که همان متغیر هزینه‌های تولید غیرعادی (Ab_PROD) شرکت است.

۳) هزینه‌های اختیاری غیرعادی: هزینه‌های اختیاری در دوره‌ای که اتفاق می‌افتد، پرداخت می‌شود. سطح غیرعادی هزینه‌های اختیاری (Ab_DISC) با استفاده از مدل رگرسیونی زیر تخمین زده می‌شود:

$$\frac{PROD_{i,t}}{AT_{i,t-1}} = \alpha_1 \frac{1}{AT_{i,t-1}} + \alpha_2 \frac{SALES_{i,t-1}}{AT_{i,t-1}} + \varepsilon_{i,t}$$

$DISC_{i,t}$: هزینه‌های اختیاری که برابر است با مجموع هزینه‌های پژوهش و توسعه، تبلیغات و هزینه‌های فروش، اداری و عمومی / $AT_{i,t}$: دارایی کل / $SALES_{i,t}$: فروش خالص شرکت / $\varepsilon_{i,t}$: باقیمانده مدل رگرسیونی که همان متغیر هزینه‌های اختیاری غیرعادی (Ab_DISC) شرکت است.

۴) مدیریت سود واقعی کل (REM): پس از بررسی مدل‌های رگرسیونی سه شاخص ارائه شده و با به دست آوردن خطاهای مدل رگرسیونی به عنوان معیارهای مدیریت سود واقعی، از فرمول (۵) برای اندازه‌گیری مدیریت سود واقعی کل استفاده شده است. در این مدل، باقیمانده مدل‌های جریان‌ات نقدی غیرعادی و هزینه‌های اختیاری در منفی یک ضرب می‌شود و با باقیمانده مدل جریان‌ات نقدی غیرعادی جمع می‌شود:

$$REM_{i,t} = SR(Ab_CFO_{i,t}) + SR(Ab_PROD_{i,t}) + SR(Ab_DISC_{i,t})$$

$REM_{i,t}$: مدیریت سود واقعی شرکت i در سال t / $Ab_CFO_{i,t}$: سطح غیرعادی جریان‌ات نقدی عملیاتی / $Ab_PROD_{i,t}$: سطح غیرعادی هزینه‌های تولید / $Ab_DISC_{i,t}$: سطح غیرعادی هزینه‌های اختیاری.

۵) ساختار مالکیت: برای اندازه‌گیری ساختار مالکیت شرکت‌ها از سه شاخص بهره گرفته شده که عبارتند از: مالکیت حقیقی (RO): برابر است با درصد سهام تحت تملک مالکیت حقیقی شرکت در پایان سال مالی (آکن^۱ و کومار، ۲۰۲۰). مالکیت مدیریت (MO): برابر است با درصد سهام تحت تملک مالکیت مدیران عضو هیأت مدیره شرکت در پایان سال مالی (آکن و کومار، ۲۰۲۰) / مالکیت سهامداران نهادی (IND): درصد سهام در دست مالکان نهادی (رسانیان و همکاران، ۱۳۸۹).

۶) کیفیت حسابرسی: برای اندازه‌گیری آن از روش زیر استفاده می‌شود. اقلام تعهدی اختیاری (EQ): در پژوهش حاضر از اقلام تعهدی اختیاری (DA) به عنوان نماینده کیفیت حسابرسی استفاده کرده‌ایم.

$$\frac{TA_{it}}{A_{it-1}} = \alpha_0 \left(\frac{1}{A_{it-1}} \right) + \alpha_1 \left(\frac{\Delta REV_{it} - \Delta REC_{it}}{A_{it-1}} \right) + \alpha_2 \left(\frac{PPE_{it}}{A_{it-1}} \right) + \alpha_3 \left(\frac{\Delta CFO_{it}}{A_{it}} \right) + \varepsilon_{it}$$

1-TAit/Ait: اقلام تعهدی کل شرکت i در دوره زمانی t ΔREV : تغییر سود از سال $t-1$ تا سال t $\Delta REC / (REV_t - REV_{t-1})$: تغییر ارزش دریافتی‌های خالص از سال $t-1$ تا سال t $PPE / (RECT_t - RECT_{t-1})$: ارزش دارایی ثابت در سال t ΔCFO : تغییر جریان نقد عملیاتی از سال $t-1$ تا سال t $(CFO_t - CFO_{t-1})$ (اکابری کروکی و زاینده رودی، ۱۳۹۴). لازم به توضیح است که مقدار باقیمانده مدل به عنوان معیار کیفیت حسابرسی استفاده می‌شود.

اثر برخی از ویژگی‌های شرکت‌ها در مدل‌های رگرسیونی کنترل شده است که عبارتند از: اندازه شرکت (SIZE): برابر است با لگاریتم طبیعی کل دارایی‌های شرکت در پایان سال مالی (قاسمی و همکاران، ۲۰۱۸) / اهرم مالی (LEV): برابر است با نسبت کل بدهی‌ها به کل دارایی‌های شرکت در پایان سال مالی. (قاسمی و همکاران، ۲۰۱۸) / رشد شرکت (MB): ارزش بازار به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام شرکت (یونگ و روت^۱، ۲۰۱۹).

در جدول ۲ آمار توصیفی پژوهش ارائه شده است. در پژوهش‌های گذشته مقادیر متفاوتی برای میزان سهامداری بیان شده، بطوری که افشار زید آبادی و همکاران (۱۳۹۴) گزارش از میانگین مالکیت مدیریتی را ۲۳ درصد و مالکیت نهادی را ۵۴ درصد؛ نخعی و زهرایی (۱۳۹۶) گزارش از مالکیت حقیقی ۲۵ درصد و مالکیت نهادی ۷۴ درصد؛ قهرودی و فخرایی (۱۳۹۶) مالکیت نهادی ۶۶ درصد و مالکیت عمده ۷۵ درصد؛ زید آبادی و همکاران (۱۳۹۴) گزارش از مالکیت مدیریتی ۴۰ درصد، مالکیت نهادی ۴۳ درصد؛ صبوحی و محمدزاده (۱۳۹۷) گزارش از تمرکز مالکیت ۷۴ درصد؛ ملکیان و همکاران (۱۳۹۵) مالکیت نهادی ۳۱ درصد و تمرکز مالکیت ۲۰ درصد؛ نوروش و همکاران (۱۳۹۷) گزارش از درصد مالکیت مدیریتی ۷ درصدی داشته‌اند. در ارتباط با میانگین مالکیت مدیران تفاوت چشمگیری بین تحقیقات گذشته وجود داشته که بنظر نویسندگان دلیل آن بیشتر به آن بر می‌گردد که در شماری از تحقیقات اعضای هیأت مدیره که نمایندگان شرکت‌های حقوقی بوده‌اند که مالکیت به حساب مدیران گذاشته شده است. لذا همچون پژوهش نوروش و همکاران (۱۳۹۷) در این پژوهش نیز میزان مالکیت مدیران ۷٫۹ درصد شناسایی شده است. در ارتباط با مالکیت حقیقی و نهادی نیز میانگین بترتیب برابر با ۶۹ و ۴۷ درصد بوده که با پژوهش‌های گذشته تفاوت فاحشی نشان نمی‌دهد.

جدول ۲. شاخصهای توصیفی متغیرهای مورد مطالعه

مشاهدات	انحراف استاندارد	مینیم	ماکزیمم	میانه	میانگین	نماد	متغیر
۱۱۶۹	۰,۰۷۵	-۰,۰۰۱	۰,۵۳۲	۰,۰۶۳	۰,۰۸۴	EQ	کیفیت حسابداری
	۰,۳۳۹	۰	۱	۰,۳۱۳	۰,۳۴۵	IN	استقلال هیات مدیره
۱۱۶۹	۱,۳۵۹	۱۰,۱۰۳	۱۹,۰۶۶	۱۳,۸۴۵	۱۳,۹۷۸	SIZE	اندازه شرکت
۱۱۶۹	۰,۲۳۳	۰,۰۰۰	۰,۹۹۰	۰,۷۶۰	۰,۶۹۱	IND	مالکیت نهادی
۱۱۶۹	۰,۱۸۱	۰,۰۰۰	۰,۹۲۹	۰,۴۲۵	۰,۴۷۴	RO	مالکیت حقیقی
۱۱۶۹	۰,۱۰۴	۰,۰۰۰	۰,۱۵۹	۰,۰۷۱	۰,۰۷۹	MO	مالکیت مدیریتی
۱۱۶۹	۰,۱۳۲	۰,۰۰۲	۰,۸۸۰	۰,۰۹۵	۰,۱۳۰	EM	مدیریت سود
۱۱۶۹	۰,۱۶۰	۰,۰۹۰	۰,۹۹۶	۰,۶۸۵	۰,۶۶۱	LEV	اهرم مالی
۱۱۶۹	۰,۱۱۵	۰,۰۲۰	۰,۹۶۶	۰,۱۱۹	۰,۱۴۰	MB	فرصت رشد

تجزیه و تحلیل نتایج

در این بخش آزمون‌های ابتدای انجام گرفته که عبارتند از:

آزمون پایایی متغیرهای پژوهش: پایا نبودن متغیرها، چه در مورد داده‌های سری زمانی و چه داده‌های ترکیبی باعث بروز مشکل رگرسیون کاذب می‌شود. همچنین، در صورتی که الگو از نوع داده‌های ترکیبی باشد، دو فرض از فروض کلاسیک رگرسیون خطی که شامل خود همبستگی است نیز مورد آزمون قرار می‌گیرد. به منظور تشخیص پایایی داده‌ها از آزمون لوین و از آماره دوربین واتسون برای تشخیص خود همبستگی استفاده شد. افزون بر این، از آزمون فیشر برای بررسی معناداری کل الگو استفاده شده است. نتایج نشان داد که سطح معناداری آزمون لوین کم تر از ۵٪ است. بنابراین، همه متغیرها پایا است.

آزمون اریب هم زمانی (آزمون درون زا و برون زا بودن): با توجه به این که ضریب جمله‌های پسمانده برای هر سه رابطه موجود در الگو معنادار شده، بنابراین هر سه رابطه دارای اریب هم زمانی است. وجود اریب هم زمانی فرض کلاسیک کوواریانس برابر با صفر را نقض می‌کند. پس، برای برآورد این رابطه ها نمی‌توان از روش حداقل مربعات معمولی استفاده کرد، به منظور آزمایش درون زایی، هر جفت متغیر اصلی در هر مدل آزمایش می‌شود. هر یک از دو متغیر وابسته در هر مدل باید برای درون زایی بررسی شوند. نتایج نشان می‌دهد که مدیریت سود، مالیکت حقیقی، مالکیت مدیریتی، مالیکت نهادی، کیفیت حسابرسی و درون زا هستند. برای بررسی اعتبار ماتریس ابزارها نیز در این پژوهش از آزمون سارگان استفاده کرده ایم. از آنجا که در معادلات هر مدل، تعداد متغیرهای برونزا خارج شده از تعداد متغیرهای درون‌زا بیشتر است، بنابراین برای بررسی محدودیت‌های شناسایی شده، لازم است از آزمایش Sargan-Hansen استفاده شود. از آنجا که در پژوهش حاضر رابطه متقابل مد نظر است. در نتیجه، استفاده از روش برآورد حداقل مربعات معمولی، امکان پذیر نیست، اما روش های برآورد سیستم معادلات حداقل مربعات دو مرحله‌ای (SLS۲) و سیستم معادلات حداقل مربعات سه مرحله‌ای (SLS۳)، قابلیت کاربرد دارند (نمازی و شکراللهی، ۱۳۹۳)

آزمون فرضیه‌های پژوهش با استفاده از سیستم معادلات 2SLS, 3SLS: در این بخش نتایج دستگاه سه معادله‌ای برای هر یک از معادله ها بصورت مجزا و بر اساس دو روش 2SLS و 3SLS گزارش می‌شود. نتایج برای متغیرهای ساختار مالکیت، مکانزم نظارتی و مدیریت سود در شش بخش مجزا ارائه می‌شود.

برای بررسی فرضیه اول از روش های معادلات همزمان 2SLS, 3SLS استفاده شده که نتایج در جدول ۳ ارائه شده است.

$$\left\{ \begin{array}{l} RO = \alpha + \beta_i EQ + \beta_j EM + \beta_K SIZE + \beta_l LEV + \beta_M MB + \varepsilon \\ EQ = \alpha + \gamma_i RO + \gamma_j EM + \gamma_K SIZE + \gamma_l LEV + \gamma_M MB + \varepsilon \\ EM = \alpha + \delta_i EQ + \delta_j RO + \delta_K SIZE + \delta_l LEV + \delta_M MB + \varepsilon \end{array} \right.$$

جدول ۳. ضرایب برآورد شده برای فرضیه اول

مالکیت حقیقی (متغیر وابسته)، کیفیت حسابرسی و مدیریت سود (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
۱,۵۳۱	۰,۰۴۶	۵,۶۴۲	۰,۰۹۸	C	مقدار ثابت
۰,۷۲۹	*۰,۰۰۹	۰,۰۷۳	*۰,۰۰۰۸	EQ	کیفیت حسابرسی
-۳,۰۶۲	*-۰,۰۰۵	-۱,۱۲۰	*-۰,۰۰۱	EM	مدیریت سود
۲,۷۵۸	۰,۰۵۴	۰,۰۵۲	۰,۰۰۰۴	SIZE	اندازه شرکت
۰,۵۳۴	*۰,۰۱۱	۱,۸۰۶	*۰,۰۴۷	LEV	اهرم مالی
۲,۲۸۰	۰,۰۰۲	۳,۳۴۳	۰,۰۰۱	MB	فرصت رشد
۰,۵۵۱		۰,۴۵۲		R MSE	
۰,۱۹۸		۰,۲۱۸		ضریب تعیین	
کیفیت حسابرسی (متغیر وابسته)، مالکیت حقیقی و مدیریت سود (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
۰,۷۵۸	۰,۰۲۱	۰,۴۶۷	۰,۰۱۵	C	مقدار ثابت
۰,۱۹۱	*۰,۰۰۳	۱,۱۲۸	*۰,۰۰۵	RO	مالکیت حقیقی
-۴,۴۵۴	-۰,۰۱۱	-۴,۵۰۰	-۰,۰۱۲	EM	مدیریت سود
-۱۲,۴۲۸	-۰,۱۳۴	-۱۲,۸۷۴	-۰,۱۳۵	SIZE	اندازه شرکت
۰,۱۲۱	*۸,۸۱	۰,۲۴۰	*۰,۰۰۰۱	LEV	اهرم مالی
۱,۴۷۳	۰,۰۷۵	۱,۴۷۳	۰,۰۵۸	MB	فرصت رشد
۰,۰۲۸		۰,۰۱۰		R MSE	
۰,۰۵۱		۰,۰۵۶		ضریب تعیین	
مدیریت سود (متغیر وابسته)، مالکیت حقیقی و کیفیت حسابرسی (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
۰,۰۰۱	۲,۸۵۲	۳,۶۷۹	۰,۰۰۸	C	مقدار ثابت
-۰,۰۰۱	-۱,۱۹۰	-۱۲,۴۰۲	*-۰,۰۱۴۰	RO	مالکیت حقیقی
-۰,۰۱۲	-۴,۳۸۴	-۰,۵۳۸	*-۰,۰۰۳	EQ	کیفیت حسابرسی
-۰,۱۳۳	*-۱۱,۷۲۰	-۲,۴۲۲	*-۰,۰۹۷	SIZE	اندازه شرکت
۰۰۰۰۱	۰,۲۰۷	۲,۸۳۱	۰,۰۴۸	LEV	اهرم مالی
۰,۰۵۳	۱,۹۸۳*	۰,۰۴۱	۵,۵۳۹*	MB	فرصت رشد
۰,۰۶۱		۰,۸۱۴		R MSE	
۰,۰۴۹		۰,۰۵۱		ضریب تعیین	

* از نظر آماری در سطح ۰,۰۵ معنی دار است

با توجه به یافته‌های حاصل از حل دستگاه سه معادله‌ای و بر اساس هر دو روش 2SLS و 3SLS مشاهده می‌کنیم کیفیت حسابرسی بر مالکیت حقیقی در هر دو دستگاه معادله 3sls، 2sls تأثیر مثبت و معنی‌دار دارد ولی مدیریت سود بر مالکیت حقیقی تأثیر منفی نشان داد. از میان متغیرهای کنترلی وارد شده به مدل، اهرم مالی در دستگاه 3sls و 2sls بر مالکیت حقیقی تأثیر معنی‌دار مثبتی دارد. همچنین مالکیت حقیقی و مدیریت سود بر اساس هر دو مدل 2sls، 3sls بر کیفیت حسابرسی تأثیر معنی‌دار و متفاوتی دارند که به ترتیب تأثیر آنها مثبت و منفی یافت شده است. این به این معنی است که وجود مالکیت حقیقی بیشتر به کیفیت حسابرسی بیشتر انجامیده، ولی اقدامات مدیریت سود باعث کاهش کیفیت حسابرسی بوده است. همچنین مالکیت حقیقی و کیفیت حسابرسی بر مدیریت سود در هر دو دستگاه تأثیر منفی و معنی‌داری نشان داد. از میان متغیرهای کنترلی وارد شده به مدل اهرم مالی همچنین باعث می‌گردد که کیفیت حسابرسی بالاتر رود که این یافته با افزایش جزئیات بیشتر در راستای گرفتن تسهیلات از وام‌دهندگان قابل توجیه است. اندازه شرکت تأثیر منفی بر مدیریت سود نشان داده که بخوبی میتوان رابطه آنان را از طریق توضیح داد که در شرکت‌های بزرگتر هزینه‌های بخش‌های مرتبط با حسابداری و حسابرسی قابل قبول‌تر بوده و بنابراین با تخصصی‌تر شدن و وجود افراد ذی‌صلاح در شرکت، مدیریت سود نیز کاهش خواهد یافت. از دیدگاه نظری، در شرکت‌های با رشد بالا عدم تقارن اطلاعاتی بیشتر بوده (چای^۱ و همکاران، ۲۰۱۵) و چون اختلاف اطلاعات مدیران با سایر ذی‌نفعان در اینگونه شرکت‌ها بالاتر بوده بنابراین احتمال مشکلات نمایندگی بیشتر بوده (رازنیاک و سان^۲ ۲۰۱۷) و مدیران بیشتر قادر به اقداماتی چون مدیریت سود می‌شوند. نتایج با نتایج پژوهش‌های حاجیان و همکاران (۱۳۹۶)، آشتاب و همکاران (۱۳۹۷)، پائولو^۳ و همکاران (۲۰۲۰)، دانگ و چن^۴ (۲۰۲۰)، گودوین^۵ و همکاران (۲۰۱۹) و امیر و همکاران (۲۰۱۹) هم راستا است.

برای بررسی فرضیه فرعی دوم از فرضیه اصلی اول از روش‌های معادلات همزمان 3SLS، 2SLS استفاده شده که نتایج در جدول ۴ ارائه شده است.

1. Cai

2. Rathnayake & Sun

3. Paolo

4. Dang & Chen

5. Godwin

$$MO = \alpha + \beta_i EQ + \beta_j EM + \beta_K SIZE + \beta_l LEV + \beta_M MB + \varepsilon$$

$$EQ = \alpha + \gamma_i MO + \gamma_j EM + \gamma_K SIZE + \gamma_l LEV + \gamma_M MB + \varepsilon$$

$$EM = \alpha + \delta_i EQ + \delta_j MO + \delta_K SIZE + \delta_l LEV + \delta_M MB + \varepsilon$$

جدول ۴. ضرایب برآورد شده برای فرضیه دوم

مالکیت مدیریتی (متغیر وابسته)، کیفیت حسابداری و مدیریت سود (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
۰,۰۴۸	۱,۶۱۴	۰,۴۸۷	۰,۰۱۴	C	مقدار ثابت
۹,۵۱۳	*۰,۱۳۴	۰,۰۷۹	*۰,۰۰۱	EQ	کیفیت حسابداری
-۰,۰۶۹	-۱,۳۸۰	-۰,۹۶۷	*-۰,۰۰۰۷	EM	مدیریت سود
۰,۰۵۰	۲,۹۵۶	۱,۰۵۱	۰,۰۰۵	SIZE	اندازه شرکت
۰,۰۳۷	*۴,۴۰۶	۴,۳۲۶	*۰,۰۱۲	LEV	اهرم مالی
-۰,۰۰۶	*-۰,۳۷۳	-۱۱,۸۶۸	*-۰,۱۳۲	MB	فرصت رشد
۰,۶۳۳		۰,۹۲۷		R MSE	
۰,۰۵۱		۰,۰۵۹		ضریب تعیین	
کیفیت حسابداری (متغیر وابسته)، مالکیت مدیریتی و مدیریت سود (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
۰,۴۸۷	۵,۸۰۲	۱,۷۲۲	۱۱,۱۹۳	C	مقدار ثابت
۰,۱۰۶	*۶,۰۴۳	۰,۰۵۸	*۵,۸۲۲	MO	مالکیت مدیریتی
-۰,۰۱۲	*-۱,۷۹۲	-۰,۰۱۸	*-۱۰,۵۸۳	EM	مدیریت سود
-۰,۰۰۲	-۰,۰۶۲	-۰,۱۱۳	-۰,۰۶۱	SIZE	اندازه شرکت
۰,۰۵۴	۳,۲۰۵	۰,۰۰۱	۰,۸۲۲	LEV	اهرم مالی
۵,۲۸۴	۱,۵۱۰	۳۲,۰۱۶	۲,۰۷۳	MB	فرصت رشد
۰,۴۷۱		۰,۹۶۷		R MSE	
۰,۴۹		۰,۵۳		ضریب تعیین	
مدیریت سود (متغیر وابسته)، مالکیت مدیریتی و کیفیت حسابداری (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
۱,۷۱۵	۱۱,۱۳۳	۲,۶۵۷	*۲,۷۳۵	C	مقدار ثابت
-۰,۰۸۷	*-۵,۸۴۵	-۱۳,۷۶۱	*-۱,۶۱۹	MO	مالکیت مدیریتی
-۰,۱۱۲	*۱۰,۵۲۸	-۱,۵۰۷	-۰,۳۶۹	EQ	کیفیت حسابداری
۰,۰۰۰۵	*۰,۰۱۶	-۳,۰۹۱	*-۲,۰۰۷	SIZE	اندازه شرکت
۱۳,۶۹۷	۱,۶۱۱	۷,۱۳۶	۱,۳۸۰	LEV	اهرم مالی
-۱,۴۲۵	-۰,۳۴۹	-۲,۵۵۸	-۲۶۶۰	MB	فرصت رشد
۰,۱۹۹		۰,۴۸۷		R MSE	
۰,۰۰۶		۰,۰۱۰		ضریب تعیین	

* از نظر آماری در سطح ۰,۰۵ معنی دار است

با توجه به یافته‌های حاصل از حل دستگاه سه معادله‌ای و بر اساس هر دو روش 2SLS و 3SLS مشاهده می‌کنیم کیفیت حساسی و مدیریت سود بر مالکیت مدیریتی به ترتیب تأثیر مثبت و منفی معنی‌دار داشته‌اند. این نتایج نشان می‌دهد که حتی در شرکت‌های که مدیران مالکیت آنها را در اختیار دارند کیفیت بالاتر حساسی و عدم اقداماتی چون مدیریت سود واقعی باعث می‌شود که خود مدیران به سرعت واکنش نشان داده و میزان سهام خود را افزایش دهند. هر چند که از بین متغیرهای کنترلی اهرم مالی بطور مثبت و فرصت‌های رشد طور منفی بر میزان مالکیت سهام مدیران تأثیر گذار بوده است. مالکیت مدیریتی در هر دو مدل 2SLS, 3SLS بر کیفیت حساسی تأثیر مثبت معنی‌داری نشان داد. هر چند که مدیریت سود بر کیفیت حساسی تأثیر منفی معنی‌داری دارا است. مالکیت مدیریتی و کیفیت حساسی بر مدیریت سود در هر دو دستگاه 2SLS, 3SLS تأثیر منفی و معنی‌داری نشان داد. اندازه شرکت نیز تأثیر منفی معنی‌داری بر مدیریت سود داشته است. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های تحقیقات دانگ و همکاران^۱ (۲۰۲۰) و گودوین^۲ و همکاران (۲۰۱۹) هم‌راستا است.

برای بررسی فرضیه فرعی سوم از فرضیه اصلی اول از روش‌های معادلات همزمان 3SLS, 2SLS استفاده شد که نتایج در جدول ۵ ارائه شده است.

$$\left\{ \begin{array}{l} IND = \alpha + \beta_i EQ + \beta_j EM + \beta_K SIZE + \beta_l LEV + \beta_M MB + \varepsilon \\ EQ = \alpha + \gamma_i IND + \gamma_j EM + \gamma_K SIZE + \gamma_l LEV + \gamma_M MB + \varepsilon \\ EM = \alpha + \delta_i EQ + \delta_j IND + \delta_K SIZE + \delta_l LEV + \delta_M MB + \varepsilon \end{array} \right.$$

جدول ۵. ضرایب برآورد شده برای فرضیه فرعی سوم

مالکیت نهادی (متغیر وابسته)، کیفیت حساسی و مدیریت سود (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
۰,۰۳۲	۰,۲۹۷	۰,۱۰۹	۰,۹۲۷	C	مقدار ثابت
۰,۱۱۷	*۰,۹۹۲	۰,۰۶۰	*۰,۳۴۰	EQ	کیفیت حساسی
-۰,۰۱۶	*-۰,۱۰۷	-۰,۰۱۶	*-۰,۸۴۲	EM	مدیریت سود
-۰,۰۲۴	-۲,۶۷۱	۰,۰۷۳	-۱,۰۸۷	SIZE	اندازه شرکت
۰,۱۹۸	*۴,۲۹۳	۰,۴۲۸	*۵,۳۲۲	LEV	اهرم مالی
۰,۵۴۵	۵,۰۷۵	۰,۳۱۲	۲,۳۴۳	MB	فرصت رشد
۰,۸۴۳		۰,۹۵۲		R MSE	

1. Dang & Chen

2. Godwin

مالکیت نهادی (متغیر وابسته)، کیفیت حسابرسی و مدیریت سود (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
	۰,۰۴۶		۰,۰۵۳		ضریب تعیین
کیفیت حسابرسی (متغیر وابسته)، مالکیت نهادی و مدیریت سود (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
	۰,۶۲۴	۰,۴۷۳	۴,۹۷۵	C	مقدار ثابت
	۰,۲۰۹	۰,۱۴۹	6.739*	IND	مالکیت نهادی
	-۰,۰۱۸	-۰,۰۱۰	-۱,۶۵۳*	EM	مدیریت سود
	-۰,۰۱۳	-۰,۰۱۳	-۰,۳۷۳	SIZE	اندازه شرکت
	۰,۰۷۵	۰,۰۵۶	*۲,۷۸۶	LEV	اهرم مالی
	۰,۱۰۷	۱,۴۷۲	۱۰,۱۲۰	MB	فرصت رشد
	۰,۳۷۹		۰,۵۷۰		R MSE
	۰,۰۲۱		۰,۰۲۷		ضریب تعیین
مدیریت سود (متغیر وابسته)، مالکیت نهادی و کیفیت حسابرسی (متغیرهای درونزا)					
2SLS		3SLS		نماد	متغیر
آماره Z	ضریب	آماره Z	ضریب		
	۰,۰۵۴	۰,۰۹۴	۹,۴۶۲	C	مقدار ثابت
	-۰,۰۱۱	-۰,۰۰۱	*-۰,۰۴۳	IND	مالکیت نهادی
	-۰,۱۰۴	-۰,۰۰۹	*-۰,۶۵۱	EQ	کیفیت حسابرسی
	۰,۱۵۷	۰,۰۴۶	۱,۵۳۱	SIZE	اندازه شرکت
	۰,۵۴۲	۰,۰۰۹	*۰,۷۲۹	LEV	اهرم مالی
	۰,۳۱۹	۰,۰۰۵	۳,۰۶۲	MB	فرصت رشد
	۰,۷۱۵		۰,۹۸۹		R MSE
	۰,۴۶		۰,۵۰		ضریب تعیین

* از نظر آماری در سطح ۰,۰۵ معنی دار است

در زمان کنونی، سهامداران و نهادهای قانونگذار در بازارهای مالی به طور فزاینده‌ای بر نقش کمیته حسابرسی در ایفای مسئولیت، پاسخگویی نسبت به وظایف خود بخصوص از منظر نظارت بر صورتهای مالی حسابرسی تمرکز کرده‌اند. نقش کمیته حسابرسی در بهبود کیفیت گزارشگری نشان از ارتقای عملکرد واحد اقتصادی دارد (فخاری و رضایی بیه نویی، ۱۳۹۶). با این حال برپایه فرضیه کسب منفعت بیشتر سهامداران عمده از اختیار و انگیزه لازم برای کسب منافع شخصی (برای نمونه، حقوق یا مزایای زیاد برای سهامدار عمده یا به کارگیری دارایی‌های شرکت در جهت تأمین منافع سایر شرکت‌های تحت

تملك سهامداران عمده) از حق كنترل خود بر شركت برخوردارند. يافته‌هاى حاصل از حل دستگاه سه معادله‌اى و بر اساس هر دو روش 2SLS و 3SLS نشان مى‌دهد كه تاثير كيفيت حسابرسي بر مالكيته نهادى تاثير مثبت و معنى دار است. همچنين مديريت سود بر مالكيته نهادى نيز تاثير منفي نشان داد. همچنين از ميان متغيرهاى كنترلى وارد شده به مدل اهرم مالى، در دستگاه 3SLS و 2SLS بر مالكيته مديريتى و كيفيت حسابرسي تاثير معنى دارى و مثبتى نشان داد. مديريت سود نيز به مانند نتايج جداول گذشته حكايت از تاثير منفي بر كيفيت حسابرسي داشته است. همچنين مالكيته نهادى و كيفيت حسابرسي بر مديريت سود در هر دو دستگاه 3SLS, 2SLS تاثير منفي و معنى دارى نشان داد. از ميان متغيرهاى كنترلى وارد شده به مدل اهرم مالى بر هر دو متغير كيفيت حسابرسي و مديريت سود مى‌تواند اثر مثبت بگذارد. نتايج پژوهش حاضر با يافته‌هاى تحقيقات پائولو و همكاران (۲۰۲۰)، و امير و همكاران (۲۰۱۹) همراستا است.

بحث و نتيجه گيرى

نتايج حل دستگاه معادلات (با استفاده از دو روش 2SLS, 3SLS) نشان داد كه مالكيته (در هر سه شكل حقيقى، نهادى و مديريتى)، مكنانيزم نظارتى كيفيت حسابرسي مستقل و مديريت سود بطور همزمان و متقابل و بطور معنى دارى بر يكديگر تاثير مى‌گذارند. با افزايش ميزان مالكيته هر يك از سه نوع بيان شده كيفيت حسابرسي افزايش يافته و احتمال وقوع مديريت سود كاهش مى‌يابد. هر چند كه شدت تاثير نوع مالكيته بر كيفيت حسابرسي يكسان نبوده به طوري كه اين ضريب براى مالكيته حقيقى برابر ۰,۰۰۵ بوده اما در زماني كه مالكيته مديريتى و مالكيته نهادى افزايش مى‌يابد ضريب‌هاى ۵,۸ و ۶,۷ مى‌شود. اين نشان از آن دارد كه توان نظارتى سهامدار نهادى بشدت تاثير گذار بوده و باعث افزايش كيفيت حسابرسي مى‌شود كه البته بطور تئورى و در تحقيقات گذشته نيز به اين امر اشاره شده است (طريقى^۱ و همكاران، ۲۰۲۲؛ ويتولا^۲ و همكاران، ۲۰۲۲). افزايش كيفيت حسابرسي نيز باعث افزايش معنى دارى ميزان سهام سهامداران حقيقى، نهادى و مديريتى گشته و بطور معنى دار مديريت سود را كاهش مى‌دهد. افزايش كيفيت حسابرسي هر چند كه باعث افزايش معنى دارى در ميزان مالكيته شده اما ضريب آن در معادله مربوط به مالكيته مديران برابر با ۰,۰۰۱ است كه كمترين مقدار را بخود اختصاص داده كه بالحاظ اينكه مديران بيشترين شناخت را از شركت و كسب و كار آن داشته و همچنين به اطلاعات نهاني نيز دسترسى دارند اين ضريب كوچكتر كه نشان از جذابيت كمتر كيفيت حسابرسي براى مديران نسبت به سهامداران نهادى دارد قابل درك مى‌شود. جالب آنكه مديريت سود هم در تضعيف كيفيت حسابرسي مستقل و هم عدم رغبته سهامداران حقيقى، نهادى و مديريتى در حفظ سهام نقش معنى دارى ايفا مى‌كند. يافته‌ها نشان مى‌دهد كه مالكيته مديريتى در بين

1. Tarighi

2. Vitolla

شرکت‌های بورسی سعی در غبطه قدرت و سوء استفاده نبوده و با افزایش میزان سهام اقدامات مدیریت سود حتی کاهش هم می‌یابد. در واقع این یافته از آن حکایت دارد که مالکیت مدیریتی در بین شرکت‌های بورسی ایران به هم‌راستا شدن بیشتر منافع مدیران با سهامداران منجر می‌گردد که این یافته از دیدگاه نظری نیز جز راه کارهایی بوده که نظریه نمایندگی برای کاهش مساله نمایندگی پیشنهاد داده و نیز در سایر تحقیقات نیز نتایج مشابهی یافت شده است (سیراجی^۱، ۲۰۲۱؛ آردیلا^۲ و سروی، ۲۰۲۱).

همچنین در بین شرکت‌های بورس اوراق بهادار بررسی شده مدیر-مالکان حتی تلاش کرده‌اند که با تقویت کیفیت حسابرسی مستقل شائبه سوء استفاده را در ذهن سایر ذی‌نفعان کاهش دهند. اینکه مدیر-مالک با افزایش میزان سهامداری نحوه بهتری از مدیریت را ارائه داده و کیفیت گزارش‌های افزایش و اقدام به مدیریت سود کاهش می‌یابد را می‌توان با نسبت حدودی پایین مالکیت مدیران در ارتباط دانست، به شیوه‌ای که در بیشترین میزان سهامداری در بین شرکت‌های مورد بررسی تنها ۱۶ درصد سهام در اختیار مدیران بوده است و بطور میانگین حدود ۷ درصد سهام را مدیران در اختیار داشته‌اند که این نشان می‌دهد میزان مالکیت به آن میزان که استحکام وضعیت مدیران به عدم توجه آنها به منافع سایر ذی‌نفعان انجامد. اینکه میزان استحکام ایجاد شده به اقدامات مدیریت سود نمی‌انجامد، در پژوهش اسماعیل زاده و کیوانفر (۱۳۹۷) نیز در بین شرکت‌های بورسی ایران تایید شده است. مالکیت نهادی و حقیقی نیز تلاش دارد که با تقویت کیفیت حسابرسی تلاش در حفظ منافع و نظارت دقیق تر از روش‌های صحیح حاکمیت شرکتی داشته باشد که نشان دهنده رشد بلوغ سهامداری در کشور را دارد. نکته دیگر آنکه هر سه گروه سهامداران بررسی شده به سرعت به اقدامات مدیریت سود واکنش منفی نشان می‌دهند و بیانگر این است که شرکت‌ها بایستی با تامل به نتایج اقدامات مدیریت سود خود انتظار عکس‌العمل از طرف سهامداران را داشته باشند و شاید به سرعت با واکنش سایر ذی‌نفعان هم می‌تواند همراه باشد که می‌تواند موضوع پژوهش‌های آتی نیز شود. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های جداگانه‌ای به بررسی واکنش فعالان بازار در کوتاه مدت و بلند نسبت به شرکت‌هایی که سود اعلامی را دستکاری می‌کنند، بپردازند که بر اساس میزان نقدشوندگی سهام و میزان نوسانات قیمتی سهم صورت پذیرد. همچنین در این پژوهش تنها از بین مکانیزم‌های نظارتی حسابرسی مستقل مورد بررسی قرار گرفته که در پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود بر اساس سایر مکانیزم‌های نظارتی همچون کیفیت حسابرسی داخلی و مدیریت ریسک سازمانی نیز پژوهش مشابهی صورت پذیرد. در نهایت مدیران شرکت‌ها، سهامداران و فعالان بازار سرمایه توجه داشته باشند که سیاست‌های حاکمیت شرکتی، ساختار مالکیت و نوع تصمیم‌های مدیران شرکت در مدیریت سود درهم تنیده بوده و دارای تأثیرات متقابل هستند.

1. Siraji

2. Ardillah

منابع

- آشتاب، علی؛ حقیقت، حمید؛ کردستانی، غلامرضا. (۱۳۹۷). 'بررسی رابطه بحران مالی پیش‌بینی شده و رویکردهای مدیریت سود با استفاده از معادلات ساختاری'، *تحقیقات مالی*، ۲۰(۴): ۴۶۷-۴۸۸.
- افشار زید آبادی، فاطمه؛ حسینیخانی، معصومه؛ پژمانپور، نوشین؛ قاضیزاده احسانی، حمیده. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر ارتباط بیش اعتمادی مدیریت و چسبندگی هزینه‌ها. *ماهنامه پژوهشهای مدیریت و حسابداری*. شماره ۲۱، ۱۰۲-۱۲۳.
- اسماعیل زاده، علی؛ کیوانفر، مختار. (۱۳۹۷). رابطه بین استحکام مدیریت، مدیریت سود و ارزش شرکت‌ها. *پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی*، ۱۰(۳۹): ۸۱-۱۰۶.
- بادآورنهدی، یونس؛ محمودزاده باغبانی، سعید؛ بلوری، امین. (۱۳۹۱). ارتباط ساختار سرمایه و مالکیت با تصمیمات هموارسازی سود (تحلیل خطی و لجیت)، *پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی*، دوره ۴، شماره ۱۶، صص ۱۸۵-۲۱۳.
- شاه مرادی، نسیم؛ طباطبایی نسب، زهره. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی بر رابطه ناطمینانی اقتصادی و مدیریت سود ناشی از اقلام تعهدی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۱۳(۱)، ۸۶-۶۷.
- جعفری، سیده محبوبه؛ بهرامیان، محمود؛ لاریجانی، ریحانه. (۱۳۹۴). مدیریت سود و ساختار مالکیت: شواهدی از شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، *پژوهشنامه اقتصاد و کسب و کار*، ۱۲(۱۲): ۲۲-۱۳.
- جودی، سمیرا؛ منصورفر، غلامرضا. (۱۳۹۹). نقش کیفیت حسابرسی بر رابطه بین عدم تقارن اطلاعاتی و ابعاد آگاهی‌دهندگی و فریبندگی مدیریت سود. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۱۲(۱)، ۱۹-۳۸.
- حاجیان، نجمه؛ داغانی، رضا؛ موسیوند، زهرا (۱۳۹۶). بررسی تأثیر ساختار مالکیت و عملکرد شرکت بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، دوره ۱، صفحات ۶۵-۸۹.
- حساس یگانه، یحیی و عسگر پاک مرام، (۱۳۹۱)، "ارزیابی تأثیر ابعاد کنترلی و شفافیت اطلاعات مالی حاکمیت شرکتی بر سیاست تقسیم سود شرکت‌ها"، *پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی*، دوره ۴، شماره ۱۵، صص ۸۵-۱۱۶.
- رسانیان، امیر؛ ایزدی نیا، ناصر؛ رضایی رجایی، علی‌اصغر (۱۳۹۱)، "بررسی رابطه هموارسازی سود با ابزارهای حاکمیت شرکتی و نقدشوندگی سهام"، *دو فصلنامه برنامه و بودجه*. شماره ۱۷، پاییز ۱۳۹۱، صص ۵۳-۷۸.
- رسولی قهرودی، مهدی؛ فخرایی، احسان. (۱۳۹۶). تأثیر ساختار سرمایه و ساختار مالکیت بر بقای شرکت‌ها در بورس اوراق بهادار. *فصلنامه برنامه ریزی و بودجه*. ۲۲(۱): ۱۰۱-۷۳.

- رضایی، فرزین؛ فیروز علیزاده، اکرم؛ داودی، کیومرث. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر رابطه بین تغییرات سودآوری و کوتاه‌بینی مدیریت شرکت‌ها. *دانش حسابرسی*، ۱۸ (۷۰): ۸۹-۱۰۴
- رضایی، عماد و امیری نیک، راحیل. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر روابط بین کیفیت کنترل‌های داخلی و مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، *ولین همایش حسابداری، مدیریت و اقتصاد با رویکرد پویایی اقتصاد ملی*، ملایر <https://civilica.com/doc/660521>
- سعادتیان، محمد حسن؛ حاجیها، زهره و قهرمانی، سعید، (۱۳۹۲). تأثیر ساختار مالکیت بر هزینه‌های حسابرسی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، *یازدهمین همایش ملی حسابداری ایران*، مشهد، <https://civilica.com/doc/339889>
- صبحی، ن؛ محمدزاده، ا. (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین عملکرد اجتماعی، ساختار مالکیت و حاکمیت شرکتی. *دانش حسابداری مالی*، ۵ (پیاپی ۱۶)، ۱۲۷-۱۵۱.
- فخاری، حسین و رضایی پشته نویی، نصیبه. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین سیاست تقسیم سود و حاکمیت شرکتی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، دوره ۱۷، شماره ۶۲، صص ۸۴-۶۹.
- لاله پور، مینا؛ الیاسی میانکوه، نادیا؛ قریبی ناوان، ماهره؛ (۱۳۹۶). تأثیر حسابرسی داخلی بر ارتباط بین ساختار مالکیت و کیفیت سود در بورس تهران، *چهارمین کنفرانس بین‌المللی تکنیک‌های مدیریت و حسابداری*، تهران، شرکت همایشگران مهر اشراق.
- مرادی، مجید؛ خوشکار، فرزین؛ حسینی، مرتضی. (۱۳۹۸). بررسی رابطه غیرخطی بین تمرکز مالکیت و اهرم مالی با نقش میانجی کنترل خانوادگی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران، *فصلنامه چشم‌انداز حسابداری و مدیریت*، دوره ۱۱، شماره ۲، https://www.civilica.com/Paper-JR_AMVJ-JR_AMVJ-2-11_003.html
- ملکیان، اسفندیار؛ سلمانی، شهنواری. (۱۳۹۵). مطالعه رابطه بین مالکیت دولتی و نهادی با مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت‌ها (شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران). *دانش سرمایه‌گذاری*، ۵ (۱۷)، ۷۴-۵۵.
- نخعی، حبیب‌الله؛ زهرایی، سیده مریم. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین ساختار مالکیت و عملکرد مالی واسطه‌های مالی (بانکها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و بیمه) پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *دو ماهنامه مطالعات کاربردی در علوم مدیریت و توسعه*. ۲ (۴). ۱۳۴-۱۱۹.
- نوروش، صفری گرایلی و مومنی یانتری. مالکیت مدیریتی، نگهداشت وجه نقد و ارزش شرکت. *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، ۱۰ (۳۹)، ۵-۲۰.

نمازی، محمد؛ بایزیدی، انور؛ جبارزاده کنگرلویی، سعید. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، دوره ۳، شماره ۹، صص ۴-۱۰۴۷۵۸۲۱. doi: 10.22034/iaar.2011.10475821

References

- Afsharheidabadi, F; Hoseinkhani, M; Pezhmanpour, N; Ghazizadehsaei, H. (2015). Investigating the effect of ownership structure on management overconfidence and cost stickiness. *Management and Accounting Researches*, No 21. 102-123 (In persian).
- Aken, H; Kumar, P. (2020). Strategic ownership structure and the cost of debt. *The Review of Financial Studies*, 25(7), 2257-2299.
- Almarayeh, T. S; Aibar-Guzmán, B; Abdullatif, M. (2020). Does audit quality influence earnings management in emerging markets? Evidence from Jordan. *Revista de Contabilidad-Spanish Accounting Review*, 23(1), 64-74.
- Al-Musali, M. A; Qeshta, M. H; Al-Attafi, M. A; Al-Ebel, A. M. (2019). Ownership structure and audit committee effectiveness: evidence from top GCC capitalized firms. *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*. 407-425
- Alnabsha, Abdalrhman, Hussein A. Abdou, Collins G. Ntim, & Ahmed A. Elamer. "Corporate boards, ownership structures and corporate disclosures: Evidence from a developing country." *Journal of Applied Accounting Research* 19, no. 1 (2018): 20-41.
- Alzoubi, Ebraheem Saleem Salem. "Audit quality, debt financing, and earnings management: Evidence from Jordan." *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation* 30 (2018): 69-84.
- Amir, M. (2019), "Determinants of Capital Structure of Banks in Ghana: An Empirical Approach. *Baltic Journal of Management*. 2 (1) 67-79.
- Ardillah, K; Vesakhadevi, S. (2021). Determinant of Earnings Management Practices in Indonesia's Consumer Goods Companies. *Accounting Analysis Journal*, 10(3), 198-205.
- Arslan, Ö; Florackis, C; Ozkan, A. (2006). The role of cash holdings in reducing investment-cash flow sensitivity: Evidence from a financial crisis period in an emerging market. *Emerging Markets Review*, 7 (4), 320-338.
- Ashtab, A; Haghighat, H; Kordestani, G. R. (2018). Investigating the Relationship between Predicted Financial Distress and Earnings management Approaches Based on Structural Equations. *Financial Research Journal*, 20(4), 467-488. (In Persian).
- Badavor Nahandi, Y; Mahmoudzadeh Baghbani, S; Beluri, A. (2013). Relationship between capital structure and ownership with profit smoothing decisions (linear and logit analysis). *The financial accounting and auditing researches*, 4(16), 185-213. (In persian)
- Baulkaran, V. (2009). Concentrated Control, Agency Problems and Dividend Policy. Working Paper, Wilfrid Laurier University.

- Cai, J; Liu, Y; Qian, Y; Yu, M. (2015). Information asymmetry and corporate governance. *Quarterly Journal of Finance*, 5(3).
- Choi, A; Lee, E. Y; Park, S; Sohn, B. C. (2021). The differential effect of accrual-based and real earnings management on audit fees: international evidence. *Accounting and Business Research*, 1-37.
- Dang, T.K; Chen, Y.P. (2020). Ownership Structure Impact on Dividend Policy of Listed Companies on Vietnamese Securities Market, Ownership Structure Impact on Dividend Policy of Listed Companies on Vietnamese Securities Market. *Journal of Mathematical Finance*, 10, 223-241. doi: 10.4236/jmf.2020.102014.
- Endo, K. (2020). Corporate governance beyond the shareholder-stakeholder dichotomy: Lessons from Japanese corporations' environmental performance. *Business Strategy and the Environment*, 29(4), 1625-1633.
- Esmailzade, A; Keyvanfar, M; (2018). The relationship between management strength, earnings management and corporate value. *The financial Accounting and Auditing Researches*. 10(39) 81-106 (In Persian).
- Fakhari, H; Rezaei Pitehnavi, N; (2016), Investigating the relationship between dividend policy and corporate governance in companies listed on the Tehran Stock Exchange, *Accounting and Auditing Reviews*, Volume 17, Number 62, pp. 69-84. (In Persian)
- Ghasemi, M; AB Razak, N; and Muhamad, Ju; (2018); Dividends, Leverage and Endogeneity: A Simultaneous Equations Study on Malaysia, *Australasian Accounting, Business and Finance Journal*, 12(1), 2018, 47-64. doi:10.14453/aabfj.v12i1.4
- Godwin, E.O; Haruna, A.R; (2019). Effect of Ownership Structure on Earnings Management of Listed Industrial Goods Companies in Nigeria, *IOSR Journal of Business and Management (IOSR-JBM)* e-ISSN: 2278-487X, p-ISSN: 2319-7668. Volume 21, Issue 1. Ser. III (January. 2019), PP 47-54.
- Hajian, N; Daghani, R; & Mousivand, Z. (2017). Investigating the impact of ownership structure and company performance on profit management of companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Financial Analysis*, 1(1), 1-24. (In Persian).
- Hasas Yegane Y; & Pakmaram, A. (2012). Evaluating the impact of control dimensions and transparency of financial information of corporate governance on the company's profit sharing policy. *The financial Accounting and Auditing Researches* 4(15), 85-116. (In Persian)
- Jafari, S; Bahramian, M; & Larijani, R. (2014). Profit management and ownership structure: Evidence from companies listed in Tehran Stock Exchange. *Research Journal of Economics and Business*, 6(12). 13-22. (In Persian)
- Joodi, S; & Mansourfar, GH. (2020). the role of audit quality on the relationship between information asymmetry and the dimensions of awareness and deception of profit management. *Journal of Financial Accounting Research*, 12(1). (In Persian).
- Lalepour, M; Eliasi Miankoh, N; & Navan, M. (2016). The effect of internal audit on the relationship between ownership structure and profit quality in Tehran Stock Exchange, *4th International Conference on Management and*

- Accounting Techniques*, Tehran, Mehr Eshraq Conferences Company. (In Persian).
- Lawal, A. I; Nwanji, T. I; Opeyemi, O. O; & Adama, I. J. (2018). Can corporate governance mechanisms deter earnings management? Evidence from firms listed on the Nigerian Stock Exchange. *Aestimatio: The IEB International Journal of Finance*, (17), 220-233.
- Malekian, A; Salmani, Sh. (2015). A study of the relationship between government and institutional ownership and social responsibility of companies listed in the Tehran Stock Exchange. *Investment Knowledge*, 5(17), 55-74. (In Persian).
- Mellado. C, & Paolo, S. (2020). Real earnings management and corporate governance: a study of Latin America, *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 2268-2229, 33: 1. DOI: 10.1080/1331677X.2019.1691930
- Mellado-Cid, C; Jory, S. R; & Ngo, T. N. (2018). Real activities manipulation and firm valuation. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 50(4), 1201-1226.
- Moradi, M; Khoshkar, F; & Hosseini, M. (2018). Investigating the non-linear relationship between ownership concentration and financial leverage with the mediating role of family control in companies listed on the Tehran Stock Exchange, *Accounting and Management Perspectives Quarterly*, Volume 11, Number 2 (In Persian).
- Nakhai, H; Zahraei, S. (2016). Investigating the relationship between the ownership structure and the financial performance of financial intermediaries (banks, investment and insurance companies) admitted to the Tehran Stock Exchange. *Bimonthly magazine of applied studies in management and development sciences*. 2(4). 119-134. (In Persian).
- Namazi, M; Bayzidi, A; Jabarzadeh Kangarloui, S. (1390). Investigating the relationship between audit quality and profit management of companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Accounting and Auditing Research*, Volume 3, Number 9, pp. 4-21 (In Persian).
- Noroush, S; & Momeni Yansari, A. Managerial ownership, cash retention and company value. *Accounting and auditing research*, 10(39), 5-20. (In Persian).
- Paolo, s. (2020). Real earnings management and corporate governance: a study of Latin America, *Economic Research-Ekonomska Istraživanja* 2268-2229, 33: 1. DOI: 10.1080/1331677X.2019.1691930
- Rasouli ghahroudi, M. & Fakhraei, E. (2017). The effect of capital structure and ownership structure on the survival of companies in the stock exchange. *Planning and Budget*, 136(22), 73-102. (In Persian).
- Rathnayake, D.N; & Sun, G. (2017). Corporate ownership, governance and performance: Evidence from Asian countries. *Research Journal of Finance and Accounting*, 8(15), 28-36.
- Resaeian, A; Izadinia, N. & Rezai Rajaei, A. (2012) Investigating the relationship between profit smoothing and corporate governance tools and stock liquidity. *Planning and Budget*, 17(3), 53-77. (In Persian).
- Roychowdhury, S; (2006). Earnings management through real activities manipulation, *Journal of Accounting and Economics*, 41: 335-370.

- Rezaei, E; & Amirinik, R; (2016) investigating the effect of ownership structure on the relationship between the quality of internal controls and profit management in companies listed on the Tehran Stock Exchange, *the first conference on accounting, management and economics with the approach of the dynamics of the national economy* (In Persian).
- Rezaei, F; Firoz Alizadeh, A; & Davodi, K. (2018). Examining the effect of ownership structure on the relationship between changes in profitability and management short-sightedness of companies. *Audit knowledge*, 18 (70): 89-104 (In Persian).
- Saadatian, M; Hajiha, Z & Ghahrani, S; (2012); The effect of ownership structure on audit fees in companies admitted to the Tehran Stock Exchange, the 11th National Accounting Conference of Iran, Mashhad. (In Persian).
- Sabohi, N; and Mohammadzadeh, A. (2017). Examining the relationship between social performance, ownership structure and corporate governance. *Knowledge of financial accounting*, 5(consecutive 16), 127-151. (In Persian).
- Shahmoradi, N; Tabatabaieenasab, Z. (2021). The effect of Audit Quality on the Relationship between Economic Uncertainty and Accrual Based Earnings Management in Listed Companies in Tehran Stock Exchange. *Journal of Financial Accounting Research*, 13(1). (In Persian).
- Solomon, S; Reckers, P. M; & Lowe, D. J. (2005). The impact of management image and non-audit service fees on investors' perceptions of earnings quality. *Advances in Accounting*, 21, 199-216.
- Siraji, M. (2021). How do Family and Managerial Ownership Structure Effect Real Earnings Management? *Asian Journal of Economics, Business and Accounting*. 21(7). 50-58
- Suna, J; Ding, L; Guo, J; Li, Y; Ownership, Capital Structure and Financing Decision: Evidence from the UK, *The British Accounting Review* (2018), doi: 10.1016/j.bar.2015.04.001.
- Tarighi, H; Appolloni, A; Shirzad, A; & Azad, A. (2022). Corporate Social Responsibility Disclosure (CSR) and Financial Distressed Risk (FDR): Does Institutional Ownership Matter? *Sustainability*, 14(2), 742.
- Vitolla, F; Raimo, N; & Marrone, A. (2022). The Influence of Ownership Structure on Intellectual Capital Disclosure Quality. *In Non-financial Disclosure and Integrated Reporting* (pp. 187-202). Springer, Cham.
- Yung, K; & Root, A. (2019). Policy uncertainty and earnings management: International evidence. *Journal of Business Research*, 100, 255-267.
- Wahyudi, S; Hasanudin, H; & Pangestutia, I. (2020). Asset allocation and strategies on investment portfolio performance: A study on the implementation of employee pension fund in Indonesia. *Accounting*, 6(5), 839-850.

COPYRIGHTS

This is an open access article under the CC BY-NC 4.0 license.